

**Definitief accreditatierapport en -besluit met een positieve beoordeling van de
accreditatieaanvraag voor de opleiding Bachelor in de toegepaste psychologie
(professioneel gerichte bachelor) van de Lessius Antwerpen**

Besluit

datum

2 juli 2012

onderwerp

Ontwerp van

accreditatierapport en -besluit

(000420)

bijlage

1

1. Inleiding

Bij brief van 30 maart 2012 heeft het instellingsbestuur van de Lessius Antwerpen te Antwerpen een accreditatieaanvraag ingediend bij de Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie (NVAO) voor de opleiding Bachelor in de toegepaste psychologie (professioneel gerichte bachelor). Deze aanvraag is ontvangen op 30 maart 2012 en ontvankelijk verklaard op 7 mei 2012.

De accreditatieaanvraag steunt op het visitatierapport van een externe beoordeling uitgevoerd door een visitatiecommissie ingesteld door de Vlaamse Hogescholenraad (VLHORA).

De visitatiecommissie kende de volgende samenstelling:

Voorzitter:

- Noël Derdaele, was landurig HRM manager bij Agfa-Gevaert NV, nu consultant bij Acerta Consult en Personeeladviseur bij CVO-HIK. Was Secretaris-generaal van de Belgische Federatie van Psychologen, nu bestuurslid van de Vereniging van Organisatie-, Consumenten en Arbeidspsychologen.

Leden:

- An de Decker, Therapeute op de Crisisunit voor adolescenten, De Kade, UPC – KU Leuven, doceerde in 2001 aan het Centrum voor Leerpsychologie en Gedragstherapie en is ook verbonden aan een onderzoeksproject in opdracht van het Vlaams ministerie van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin;
- Nikola Verschuren, diensthoofd van onderwijsbeleidsondersteuning en studiebegeleiding binnen de Faculteit Psychologie en Pedagogische Wetenschappen, KU Leuven, doceerde in 2004 in de Psychologische Wetenschappen;
- Wim Van den Noortgate, programmadirecteur en hoofddocent KU Leuven, campus Kortrijk, doceerde in 2001 in de Pedagogische Wetenschappen en is postdoctoraal onderzoeker, (onderwijsdeskundige);
- Jacintha-Daphne Dijkstra, student Bachelor in de toegepaste psychologie, Hogeschool West Vlaanderen, (student-lid).

Secretaris:

- Dries Froyen, projectbegeleider en secretaris.

2. Formele overwegingen

De NVAO komt tot de volgende vaststellingen:

- De externe beoordeling is opgesteld en onderbouwd overeenkomstig het toepasselijke Accreditatiekader bestaande opleidingen hoger onderwijs Vlaanderen van de NVAO en volgens de daarbij behorende beslisregels;
- De visitatiecommissie heeft voor de externe beoordeling het door de VLHORA vastgestelde visitatieprotocol gevolgd;
- De externe beoordeling verschaft inzicht in de samenstelling van de visitatiecommissie;
- De externe beoordeling bevat een onderzoek ten gronde naar de aanwezigheid van voldoende generieke kwaliteitswaarborgen.

De NVAO is in het licht van het vorenstaande tot de slotsom gekomen dat de externe beoordeling over de voorliggende opleiding regelmatig en gedegen tot stand is gekomen.

3. Inhoudelijke overwegingen

De NVAO steunt haar inhoudelijke besluitvorming in hoofdzaak op de onderstaande elementen uit het visitatierapport.

Doelstellingen

De opleiding heeft samen met de twee andere opleidingen toegepaste psychologie in Vlaanderen een opleidingsprofiel opgesteld dat de beroepsspecifieke competenties bevat. Het Vlaams Overleg Toegepaste Psychologie (VOTP) koos volgens de opleiding voor een associatieoverstijgend gemeenschappelijk opleidingsprofiel. De commissie waardeert het dat het opleidingsprofiel via gezamenlijk overleg tot stand is gekomen.

De commissie stelt vast dat de opleidingen de doelstellingen hebben afgetoetst met het decreet en dat ze ermee in overeenstemming zijn. De algemene en de algemeen beroepsgerichte competenties uit het decreet zijn door de opleidingen vertaald en gespecificeerd naar de afgestudeerde Bachelor toegepaste psychologie.

Het opleidingsprofiel wordt opgedeeld in acht rollen. De acht rollen passen binnen een systeemtheoretisch model met daarbinnen vier subsystemen: de beroepsbeoefenaar zelf, de cliënt, het team en de samenleving. De drie opleidingen beschrijven twee kernrollen: de psychodiagnosticus en de psychologisch dienstverlener.

De commissie waardeert het dat de opleidingen de gedragsindicatoren van het competentieprofiel hebben vergeleken met de vijf Dublindescriptoren, maar stelt vast dat de argumenten voor de verschilpunten en de eventuele gevolgen van de vergelijking niet worden toegelicht. De opleidingen kwamen hierbij tot de vaststelling dat de gedragsindicatoren vooral passen binnen de descriptoren 'toepassen van kennis en inzicht', 'oordeelsvorming' en 'communicatie' en in mindere mate binnen de descriptoren 'kennis en inzicht' en 'leervaardigheden'. Ze suggereert verdere analyses uit te voeren en conclusies te formuleren in verder overleg over het opleidingsprofiel.

De commissie is van mening dat de opleiding in haar competentieprofiel een adequaat niveau nastreeft. De commissie suggereert de ambities op het vlak van internationalisering nog explicieter in het opleidingsprofiel te vertalen.

De commissie is van mening dat de 42 vooropgestelde competenties een erg ambitieus opleidingsprofiel vormen. Ook het werkveld beschouwt tijdens de gesprekken met de

Pagina 3 van 12 commissie het totaal aan competenties als onrealistisch. De commissie vraagt te waken over de hanteerbaarheid van en de veelheid aan competenties.

Het werkveld geeft volgens de opleiding aan te zoeken naar een generiek opgeleide medewerker met een breed referentiekader die flexibel kan worden ingezet en kan meegroeien met een organisatie. De commissie vraagt niettemin oog te hebben voor de profilering van de opleiding Bachelor in de toegepaste psychologie ten opzichte van aanverwante opleidingen.

De opleiding biedt drie afstudeerrichtingen aan: School- en pedagogische psychologie, Arbeids- en organisatiepsychologie en Klinische psychologie. Het blijft de commissie echter onduidelijk hoe de domeinspecifieke competenties geformuleerd in de acht rollen zich precies verhouden tot de drie afstudeerrichtingen die de opleiding aanbiedt. De commissie suggereert het verschillend aandeel en niveau van beheersing van de competenties en rollen in de drie afstudeerrichtingen te expliciteren.

De NVAO volgt de commissie in haar positieve eindoordeel over het onderwerp Doelstellingen.

Programma

De opleiding heeft haar doelstellingen geconcretiseerd in een competentiematrix. Dit laat toe het verband tussen de rollen, de competenties, en de verschillende opleidingsonderdelen en de evaluatie ervan na te gaan. De commissie stelt vast dat de competentiematrix tot stand kwam in samenspraak met het onderwijzend personeel. Per opleidingsonderdeel staat aangegeven welke competentie en welk competentieniveau wordt nagestreefd, en of het een van de kerncompetenties betreft. De commissie meent dat de opleiding uitgebreid werk heeft gemaakt van een competentiematrix, maar mist een systematische benadering bij het invullen van de competenties per opleidingsonderdeel. Sommige competenties komen in elk opleidingsonderdeel aan bod, terwijl andere slechts summier aan bod komen. Daarnaast lijken de opgesomde competenties voor de opleiding(sonderdelen) vooral een beschrijving van het bestaande programma, eerder dan dat het programma wordt gestuurd vanuit de competentiematrix. Uit de gesprekken met de opleiding blijkt dat momenteel de competentiematrix wordt geëvalueerd en dat al kleine stappen worden ondernomen om het programma aan te passen in functie van het opleidingsprofiel. De commissie moedigt de opleiding aan om de bestaande competentiematrix grondig te evalueren en indien nodig aan te passen vanuit een gezamenlijk overeengekomen visie, om dan vanuit deze aangepaste competentiematrix het programma bij te sturen. Concreet vraagt de commissie de curriculumhervorming in functie van het opleidingsprofiel te laten vertrekken en niet omgekeerd.

Uit het zelfevaluatie rapport blijkt dat het programma is verdeeld in zes periodes. In iedere periode komen drie leerlijnen aan bod: de kennisleerlijn, de vaardigheidsleerlijn en de integratieleerlijn. Binnen de kennisleerlijn komt volgens de opleiding kennis aan bod die het beroepshandelen moet ondersteunen. In de eerste periodes worden basale opleidingsonderdelen als sociale psychologie, gedragsneurowetenschappen, algemene psychologie, pedagogie, persoonlijkheidspsychologie, ontwikkelingspsychologie en sociologische & interculturele psychologie aangeboden. In daaropvolgende periodes worden inleidende opleidingsonderdelen per afstudeerrichting aangeboden. Naast recht en gezondheidspsychologie kunnen studenten keuzeopleidingsonderdelen opnemen. In de laatste twee periodes worden specialisatieopleidingsonderdelen per afstudeerrichting aangeboden, alsook religie, zingeving en levensbeschouwing.

herhaaldelijk en steeds meer verdiepend aan bod.

Binnen de integratieleerlijn komen opleidingsonderdelen als werkvelden, practica, geïntegreerd werkcollege, stages en de bachelorproef aan bod, waarin kennis en vaardigheden op een steeds meer gespecialiseerd niveau geïntegreerd worden.

De commissie is van mening dat het programma over het algemeen toelaat de vooropgestelde competenties te bereiken. Door de complexe doelstellingen is het volgens de commissie echter niet eenvoudig om dit in een driejarig programma te realiseren.

De opleiding biedt drie projecten aan om de internationale dimensie in het programma aan bod te laten komen.

Binnen de werkgroep Curriculum, een overlegorgaan voor de vakgroepen, leerlijncoördinatoren en docenten, wordt het curriculum jaarlijks geëvalueerd. Reflecties van docenten en stagementoren, en resultaten van bevragingen van alle betrokkenen geven impuls tot aanpassingen aan het curriculum.

De opleiding begeleidt de student in de keuzes die hij/zij wil maken. De commissie stelt tijdens de gesprekken echter vast dat de studenten in de praktijk niet altijd de keuzeopleidingsonderdelen van hun voorkeur kunnen opnemen. De commissie is echter van mening dat iedereen de mogelijkheid moet krijgen om de keuzevakken te volgen die aansluiten bij de eigen interesses.

Het onderzoek waarin de studenten worden betrokken, moet volgens de commissie duidelijk toegepast onderzoek zijn, met het oog op maatschappelijke dienstverlening. Bijkomend mag de aandacht voor (toegepast) onderzoek en voor een gemakkelijke doorstroming naar andere (academische) opleidingen volgens de commissie niet ten koste gaan van professionele gerichtheid. Ze vraagt om het praktijkaspect meer aan bod te laten komen binnen de opleiding.

De opleiding hecht naar eigen zeggen veel belang aan werkplekervaringen. De studenten nemen deel aan twee stages die aansluiten bij hun afstudeerrichting, maar bij voorkeur plaatsvinden in een ander werkveld. De commissie waardeert het dat de studenten gestimuleerd worden om de twee stages binnen een ander werkveld te doen. De commissie vraagt wel te zoeken naar een procedure voor stagetoekenning die geen rekening houdt met eerdere studieresultaten. Bijkomend vraagt de commissie erover te waken dat er voor elke afstudeerrichting voldoende stageplaatsen worden aangeboden.

De student sluit de opleiding af met het schrijven van een bachelorproef. De bachelorproef omvat tien studiepunten en wordt in de vorm van een wetenschappelijk artikel geschreven. Het programma is opgebouwd op basis van horizontale en verticale leerlijnen. Per semester ambieert de opleiding evenwicht tussen kennis, vaardigheden en de integratie van beide.

De opleiding start breed en specialiseert steeds verder binnen een van de drie afstudeerrichtingen. De commissie is positief over het inzichtelijke model met de horizontale en verticale leerlijnen, waarbinnen volgens haar voldoende aandacht is voor de samenhang.

De commissie stelt vast dat de geschatte studietijd in het academiejaar 2009-2010 systematisch en soms ook aanzienlijk onder de begrote studietijd lag. De opleiding heeft al maatregelen genomen om de studietijd te verhogen, maar nog steeds zonder de begrote studietijd te evenaren. De opleiding geeft aan dat dit deels het gevolg is van het feit dat er niet bevestigd wordt na de derde examenperiode, wat een systematische onderschatting van de reële studietijd impliceert. Uit de gesprekken met de studenten blijkt niet dat de studietijd te laag ligt. Integendeel, de studenten ervaren een redelijk hoge werkdruk en vermelden herhaaldelijk een grote piekbelasting. De commissie is van mening dat het meten van de studietijd enkel via schatten achteraf onbetrouwbare resultaten kan opleveren. Ze suggereert deze methode aan te vullen met tijdschrijven en met gerichte bevragingen tijdens focusgesprekken.

Pagina 5 van 12 De opleiding heeft de tweedejaarsstudenten in het academiejaar 2008-2009 bevraagd naar studiebelemmerende en -bevorderende factoren. Hieruit blijkt dat de studeerbaarheid over het algemeen positief wordt beoordeeld.

De opleiding geeft aan te starten met sturend onderwijs om een degelijke en gelijkaardige basis te garanderen bij alle studenten. Verder in het traject neemt het aandeel aan activerende werkvormen toe. Dit stimuleert volgens de opleiding het zelfstandig kunnen verwerven van nieuwe informatie en de attitude tot levenslang leren, nodig voor een zelfstandige beroepsuitoefening. De commissie stelt vast dat de opleiding een waaier aan werkvormen hanteert. De keuze aan werkvormen hangt gedeeltelijk af van de leerlijn en de fase in de opleiding waarin een opleidingsonderdeel gepland staat.

De opleiding geeft aan veel aandacht te hebben voor competentiegericht toetsen. Uit het zelfevaluatie-rapport blijkt dat de opleiding een stappenplan heeft uitgewerkt om in december 2013 te komen tot een toetsplan, waarbij de evaluatie gestuurd wordt door het recente opleidingprofiel waarin per rol competenties zijn geformuleerd. Het is de ambitie van de opleiding dat de evaluatievormen aansluiten bij de gebruikte werkvormen en de leerlijn waartoe een opleidingsonderdeel behoort. Doorheen de opleiding daalt het belang van traditionele mondelinge en schriftelijke examens die peilen naar kennis en inzicht, en stijgt het aandeel van alternatieve evaluatievormen waarin de integratie van vaardigheden en kennis en inzicht getoetst wordt.

De commissie is van mening dat de examenvragen over het algemeen een adequaat niveau hebben. Hoewel een groot aandeel reproductietoetsing betreft, is er volgens de commissie voldoende ruimte voor inzichttoetsing.

De NVAO volgt de commissie in haar positieve eindoordeel over het onderwerp Programma.

Inzet van personeel

Uit de gesprekken blijkt dat de studenten tevreden zijn over de kwaliteit en het enthousiasme van de docenten. De studenten waarderen ook het laagdrempelig contact. De commissie stelt tijdens het bezoek vast dat de medewerkers zeer gemotiveerd zijn en een grote inzet vertonen. Bovendien heerst er volgens de commissie een sterk teamgevoel met grote openheid naar elkaar toe. Ondanks de hoge werkdruk is er weinig *turnover*, wat duidt op een algemene arbeidstevredenheid. De commissie stelt vast dat personeelsleden doorgaans een gediversifieerd takenpakket hebben.

Daarnaast biedt de opleiding loopbaanperspectieven. Aanstellingen zijn aanvankelijk voor een jaar en verlengbaar met een jaar. Afhankelijk van de evaluatie wordt een aanstelling gegeven van onbepaalde duur. Personeelsleden worden minstens een keer per jaar uitgenodigd voor een functioneringsgesprek.

De commissie stelt vast dat de opleiding de laatste jaren opvallend veel doctors heeft aangetrokken. Ze vraagt de opleiding om door middel van meer gerichte aanwerving de diversiteit in de profielen en de diploma's te verhogen. Ze denkt hierbij met name aan medewerkers met uitgebreide ervaring in het werkveld, in het bijzonder met een achtergrond in arbeid & organisatie en medewerkers met een diploma van Bachelor in de toegepaste psychologie.

De opleiding heeft volgens de commissie ook aandacht voor didactische professionalisering doorheen de loopbaan, maar tijdens de gesprekken stelt de commissie vast dat hier weinig ruimte voor is. Ze vraagt de opleiding systematisch ruimte te scheppen binnen het takenpakket van individuele medewerkers voor didactische professionalisering.

Pagina 6 van 12 Om actuele ervaring en kennis van de beroepspraktijk in de opleiding binnen te brengen, stimuleert de opleiding het inschakelen van gastdocenten die actief zijn in het werkveld.. Daarnaast wordt bij de beoordeling van de bachelorproeven ook een extern jurylid uit het werkveld betrokken. De commissie is echter van mening dat de onderwijsinbreng vanuit het werkveld en de kruisbestuiving met het beroepenveld niet overtuigend zijn. Hoewel veel docenten een verleden in het werkveld hebben, vraagt de commissie meer inbreng van docenten die naast het lesgeven ook in de praktijk staan.

De commissie beoordeelt de kwantiteit van personeel als onvoldoende. Het aantal studenten per voltijds docent bedraagt 23,3, wat volgens de commissie aan de hoge kant is. Uit de gesprekken met de docent blijkt duidelijk dat de werkdruk momenteel te hoog is. Het personeel is volgens de commissie niet meegegroeid in verhouding met de werklust. Die extra werklust is volgens de commissie niet enkel het gevolg van de groeiende studentenpopulatie, maar wordt deels ook veroorzaakt doordat de opleiding sterk investeert in onderzoek (10 procent) en dienstverlening (6 procent), alsook de organisatie van de vele werkgroepen (15 procent). De opleiding geeft tijdens de gesprekken aan dat ze de signalen van de docenten over de hoge werkdruk ernstig neemt. De commissie vraagt de maatregelen die de opleiding vooropstelt ter vermindering van de werkdruk op te volgen, en indien nodig gepaste verbeteringsmaatregelen te nemen.

De visitatiecommissie maakt een positieve afweging en stelt dat de opleiding voldoende potentieel heeft om de vastgestelde tekortkomingen te verhelpen.

De commissie stelt vast dat de werkdruk momenteel te hoog is. Niettemin ziet ze voldoende potentieel binnen de opleiding om hieraan te verhelpen. De signalen van personeelsleden worden ernstig genomen, en er is al een aantal initiatieven genomen om de werkdruk in kaart te brengen en te verminderen. Verder is de commissie van mening dat de opleiding op korte termijn nog een aantal maatregelen kan nemen om de werkdruk aan te pakken. Ze denkt hierbij aan het in dienst nemen van extra medewerkers, het efficiënter invullen van de functieomschrijvingen, het opzetten van een efficiëntere overlegstructuur en het aanpassen van de ambities op het vlak van onderzoek en dienstverlening aan de mogelijkheden binnen de opleiding.

De NVAO onderschrijft de opmerkingen van de commissie inzake de kwantiteit van het personeel en is ook met de commissie van mening dat de opleiding het potentieel heeft om verbeteringen hierin aan te brengen.

De NVAO volgt de commissie in haar positieve eindoordeel over het onderwerp Inzet van het Personeel.

Voorzieningen

De studenten geven aan dat ze tevreden zijn over de faciliteiten en ook de commissie is positief over de (opleidingsspecifieke) voorzieningen op campus Sanderus.

De commissie stelt vast dat de aanwezige ruimtes optimaal worden benut. Momenteel is er evenwel te weinig ruimte om alle studenten op een comfortabele manier te laten deelnemen aan onderwijsactiviteiten. Om tegemoet te komen aan de noden van het groeiend aantal studenten, heeft de opleiding de uitbreiding en verbouwing van de gebouwen grenzend aan de campus Sanderus voorzien. De verbouwingen staan gepland voor het academiejaar 2011-2012. De commissie vraagt de opleiding na te gaan of de voorziene uitbreiding zal volstaan. Ze vraagt tijdig gepaste maatregelen te nemen.

Pagina 7 van 12 Uit de gesprekken blijkt dat studenten over het algemeen tevreden zijn over de studie- en studentenbegeleiding. De opleiding beschouwt de docenten als een eerste vorm van studentenbegeleiding. Daarnaast fungeert per opleidingsfase één docent als aanspreekpunt voor de studenten. Indien nodig wordt voor individuele studentenbegeleiding doorverwezen naar de dienst Studie- en studentenbegeleiding (SSB). Deze dienst verwijst op zijn beurt en indien nodig door naar meer gespecialiseerde hulpaanbieders. De commissie stelt vast dat er binnen de studentenbegeleiding bijzondere aandacht is voor specifieke doelgroepen. Voor studenten met faalangst worden faalangsttrainingen georganiseerd. Studenten met functiebeperkingen kunnen rekenen op ondersteuningsfaciliteiten.

De NVAO volgt de commissie in haar positieve eindoordeel over het onderwerp Voorzieningen.

Interne kwaliteitszorg

De commissie beoordeelt de evaluatie van de resultaten als onvoldoende. Uit het zelfevaluatierapport blijkt dat de kwaliteitszorg door de hogeschool wordt aangestuurd en departementaal wordt geconcretiseerd door het stellen van prioriteiten en het opvolgen ervan. Opvolging van verbeteringsacties gebeurt volgens de opleiding door de diverse coördinatoren binnen het departement.

De commissie vraagt om de kwaliteitszorg op het niveau van de opleiding uit te werken aan de hand van degelijke meetinstrumenten en vanuit een door de opleiding gekozen systematiek. De commissie suggereert dat het binnen deze opleiding zou passen om hieromtrent studenten te laten meewerken binnen de opleiding.

Recent afgestudeerden worden geraadpleegd via de curriculumbevraging. Alumni worden bevraagd naar hun tewerkstelling of het verloop van hun vervolgstudies. Indien de alumni aan het werk zijn, wordt gevraagd naar hun arbeidstevredenheid en eventuele vormingsbehoeften.

De opleiding bevraagt het werkveld niet structureel. Stagementoren worden wel uitgenodigd op een stagementordag, waar er informeel terugkoppeling naar de opleiding kan plaatsvinden. Naar aanleiding van de consultatie omtrent het opleidingsprofiel heeft de opleiding een werkveldcommissie opgericht, die nog ongeveer één keer per jaar samenkomt. De commissie waardeert deze betrokkenheid, maar vraagt het werkveld ook structureel en formeel te bevragen.

De commissie is van mening dat de interpretatie van de bevragingen over het algemeen nogal ad hoc gebeurt. Onder andere omdat de responsgraad over het algemeen laag is, worden de resultaten niet als betrouwbaar ervaren. De commissie merkt hierbij op dat de opleiding zich bovendien veelal beperkt tot het uitvoeren van kwantitatieve bevragingen. Ze is van mening dat de aanvulling hiervan met kwalitatieve bevragingen, zoals bijvoorbeeld uit focusgesprekken, zou bijdragen tot de interpretatie van de kwantitatieve gegevens. Ze vraagt de opleiding voor alle aspecten ook meer kwalitatieve bevragingen te organiseren. Behalve voor de studententevredenheidsbevraging stelt de commissie een gebrek aan het formuleren van toetsbare streefdoelen vast. Ze vraagt de opleiding toetsbare streefdoelen te formuleren om het kwaliteitszorgbeleid beter te kunnen evalueren.

De commissie stelt vast dat de opleiding zich bij het opzetten van verbeteringsplannen vooral laat inspireren door de resultaten uit de studententevredenheidsenquêtes. De resultaten uit de evaluaties van de opleidingsonderdelen worden enkel met het departementshoofd besproken. De commissie vraagt dat ook de resultaten van alle andere

Pagina 8 van 12 bevestigingen systematisch zouden worden besproken op het niveau van de opleiding, en waar nodig worden omgezet in systematische verbeteringsplannen.

De commissie is positief over de interesse van de medewerkers voor de resultaten en de wil om dingen te verbeteren. Ze stelt vast dat de medewerkers zich in talloze werkgroepen organiseren, waaruit ook tastbare veranderingen voortkomen. Anderzijds stelt de commissie vast dat door de vele werkgroepen een overkoepelende visie ontbreekt die alle verbeteringsmaatregelen structureel aanstuurt. Hierdoor worden, volgens de commissie, te veel verbeteringsmaatregelen versnipperd en ad hoc opgezet.

De verbeteringsmaatregelen worden niet getoetst aan aangepaste en toetsbare streefdoelen, waardoor volgens de commissie een samenhangende en weerkerende cyclus ontbreekt. De commissie vraagt streefdoelen op te stellen op maat van de verbeteringsmaatregelen en die systematisch te toetsen. De commissie stelt vast dat de opleiding een aantal bemerkingen uit het vorige visitatierapport met succes heeft aangepakt. Ze denkt hierbij onder andere aan het installeren van een didactische coach voor de opvang van nieuwe docenten, de geplande uitbreiding van de gebouwen, de verbeterde samenhang in het programma, de internationale dimensie binnen de opleiding en de installatie van een interculturele coach voor studenten. Anderzijds is voor een aantal aandachtspunten nog geen of te weinig verbetering vast te stellen.

De commissie is van mening dat de medewerkers goed geïnformeerd worden. Verder stelt de commissie vast dat de medewerkers sterk betrokken zijn bij de organisatie van de opleiding, via talloze overleggraden, werkgroepen en informele overlegmomenten. De commissie is zich ervan bewust dat dit bijdraagt aan een sterk gevoel van betrokkenheid. De studenten zijn vertegenwoordigd in de academische raad, de departementale raad en de studentenraad. Verder organiseert het departement tweemaandelijks een eerder informeel overleg met de departementale studentenvertegenwoordiging. Uit de gesprekken met de studenten blijkt echter te weinig betrokkenheid bij het beleid en de kwaliteitszorg van de opleiding.

De opleiding geeft aan dat alumni en het werkveld betrokken zijn binnen de werkveldcommissie en de klankbordgroep. Maandelijks stuurt de hogeschool de Lessiusnieuwsbrief naar alle aangesloten externen.

De visitatiecommissie maakt een positieve afweging en stelt dat de opleiding voldoende potentieel heeft om de vastgestelde tekortkomingen te verhelpen.

De commissie stelt vast dat de opleiding de input van alle stakeholders niet structureel evalueert en niet voor alle bevestigingen toetsbare streefdoelen heeft geformuleerd. De formele bevestigingen die plaatsvinden, zijn volgens de commissie te weinig op maat van de opleiding. De interpretatie van de resultaten zou volgens de commissie kunnen worden versterkt door aanvullende kwalitatieve bevestigingen. Toch heeft de commissie er vertrouwen in dat de opleiding deze tekortkomingen kan verhelpen. De commissie stelt vast dat er ruimte is voor het betrekken van de stakeholders en dat de wil aanwezig is om de kwaliteit van de opleiding te verbeteren. Verder blijkt dat, indien er betrouwbare resultaten zijn, zoals van de studentenbevestigingen, deze ook effectief gebruikt worden voor het opstellen van verbeteringsplannen.

De NVAO onderschrijft de opmerkingen van de commissie inzake de evaluatie resultaten en is ook met de commissie van mening dat de opleiding het potentieel heeft om verbeteringen hierin aan te brengen.

De NVAO volgt de commissie in haar positieve eindoordeel over het onderwerp Interne kwaliteitszorg.

De commissie stelt tijdens de gesprekken vast dat het werkveld over het algemeen tevreden is over het niveau, de directe inzetbaarheid, en de kritische, reflecterende en ondernemende attitude van de afgestudeerden. Enige reserve is er ten aanzien van de gespreksvaardigheden en de aandacht voor specifiekere doelgroepen, zoals kinderen. De commissie is van mening dat de studenten een hoog begripsniveau hebben. Anderzijds is ze van mening dat de opleiding een te sterke focus legt op kennisverwerving. Dit mag volgens de commissie niet ten koste gaan van de nodige aandacht voor aspecten als rapportering, de dienstverlenende rol, de gesprekstechnieken en zo meer. De commissie vraagt de professioneel gerichte finaliteit binnen de opleiding te bewaken.

Het werkveld geeft aan tevreden te zijn over het niveau van de bachelorproef. De bachelorproeven zijn volgens het werkveld over het algemeen goed onderbouwd en bevatten ook vernieuwende ideeën. De commissie sluit zich hierbij aan, maar benadrukt het belang van de link naar de praktijk. De commissie raadt aan de studenten beter voor te bereiden op de specifieke competenties die noodzakelijk zijn om de bachelorproef uit te voeren.

De opleiding houdt een alumnidatabank bij en bevraagt de alumni geregeld over wie verder studeert en wie in welk werkveld terechtkomt. Het percentage dat verder studeert, blijft toenemen: in 2005 was dit 31 procent, in 2007 53 procent en in 2009 67 procent. De commissie stelt zich vragen bij dergelijke hoge cijfers, en ziet hiervoor als mogelijke factor de (te) sterke gerichtheid op kennis en onderzoek.

De commissie raadt aan meer aandacht te schenken aan het tewerkstellingsprofiel van de Bachelor in de toegepaste psychologie. Ze vraagt meer aandacht voor de rol die de opleiding kan spelen in de profilering van de professioneel gerichte Bachelor in de toegepaste psychologie.

De commissie is positief over de grondige analyse van de slaagcijfers, de doorstroom en de drop-outs die de opleiding doet. Hieruit blijkt dat in het eerste jaar tussen 40 en 60 procent van alle studenten meer dan 75 procent van de opgenomen studiepunten haalt. In de twee volgende studiejaren van het modeltraject is dat tussen 80 en 90 procent.

De commissie is van mening dat het slaagpercentage in het eerste jaar eerder laag is en de drop-out te hoog, in het bijzonder voor de studenten uit minder sterke vooropleidingen. Van al diegenen die afstuderen, doen de meesten dit binnen de voorziene studietijd. Ongeveer 20 procent loopt een studievertraging op van één of enkele jaren.

De NVAO volgt de commissie in haar positieve eindoordeel over het onderwerp Resultaten.

Conclusie

De NVAO is in het licht van het vorenstaande tot de slotsom gekomen dat het eindoordeel van de commissie deugdelijk is gemotiveerd. De NVAO kan zich dan ook aansluiten bij de bevindingen en overwegingen voor alle facetten en onderwerpen, zoals verwoord in het visitatierapport. De eindconclusie uit het visitatierapport wordt gevolgd.

De tabel geeft per onderwerp en per facet het oordeel van de visitatiecommissie weer.

ONDERWERP	ORDEEL	FACET	ORDEEL
1 Doelstellingen opleiding	V	1.1 niveau en oriëntatie	G
		1.2 domeinspecifieke eisen	V
2 Programma	V	2.1 eisen gerichtheid	G
		2.2 relatie doelstellingen - programma	V
		2.3 samenhang programma	G
		2.4 studielast	V
		2.5 toelatingsvoorwaarden	G
		2.6 studieomvang	OK
		2.7 afstemming vormgeving - inhoud	G
		2.8 beoordeling en toetsing	V
		2.9 masterproef	NVT
3 Inzet van personeel	V	3.1 eisen gerichtheid	V
		3.2 kwantiteit	O
		3.3 kwaliteit	G
4 Voorzieningen	V	4.1 materiële voorzieningen	V
		4.2 studiebegeleiding	V
5 Interne kwaliteitszorg	V	5.1 evaluatie resultaten	O
		5.2 maatregelen tot verbetering	V
		5.3 betrokkenheid	V
6 Resultaten	V	6.1 gerealiseerd niveau	G
		6.2 onderwijsrendement	V

Eindoordeel: positief

De onderstaande tabel geeft per onderwerp het globaal oordeel van de NVAO weer.

ONDERWERP	OORDEEL
1 Doelstellingen	V
2 Programma	V
3 Inzet personeel	V
4 Voorzieningen	V
5 Interne kwaliteitszorg	V
6 Resultaten	V

Eindoordeel: positief

6. Besluit¹

betreffende de accreditatie van de Bachelor in de toegepaste psychologie (professioneel gerichte bachelor) van de Lessius Antwerpen

De NVAO,
Na beraadslaging,
Besluit :

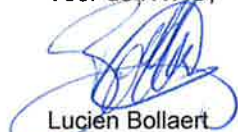
Met toepassing van het decreet van 4 april 2003 betreffende de herstructurering van het hoger onderwijs in Vlaanderen, wordt het accreditatierapport en –besluit met positief eindoordeel voor de opleiding Bachelor in de toegepaste psychologie (professioneel gerichte bachelor) van de Lessius Antwerpen goedgekeurd en wordt de opleiding niet geaccrediteerd. Het betreft een opleiding met de volgende afstudeerrichtingen die te Antwerpen wordt georganiseerd:

- School- en pedagogische psychologie;
- Arbeids- en organisatiepsychologie;
- Klinische psychologie.

De in het eerste lid bedoelde accreditatie geldt vanaf de aanvang van het academiejaar 2012-2013 tot en met het einde van het academiejaar 2019-2020.

Den Haag, 2 juli 2012

Voor de NVAO,

Lucien Bollaert
(bestuurder)

¹ Conform de bepalingen vermeld in de handleiding accreditatie kan een instelling opmerkingen en bezwaren formuleren op het ontwerp van accreditatierapport. De instelling heeft geen opmerkingen en/of bezwaren geformuleerd op het ontwerp van accreditatierapport.

– naam instelling	Lessius Antwerpen
– adres instelling:	Jozef De Bomstraat 11 B-2018 ANTWERPEN BELGIE
– aard instelling	ambtshalve geregistreerd
– graad, kwalificatie	Bachelor in
– specificatie	geen
– niveau en oriëntatie	professioneel gerichte bachelor
– studieomvang	180 studiepunten
– opleidingsvarianten	
– afstudeerrichtingen:	School- en pedagogische psychologie, Arbeids- en organisatiepsychologie en Klinische psychologie
– studietraject voor werkstudenten:	
– vestiging opleiding	Antwerpen
– onderwijstaal	Nederlands
– (delen van) studiegebieden	Sociaal-agogisch werk
– bijkomende titel	geen